

No. 44 (XXXVII)
Κράτηση προσφύγων και αιτούντων άσυλο*

Η Εκτελεστική Επιτροπή,

Υπενθυμίζοντας το άρθρο 31 της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων.

Αναφερόμενη στο Πόρισμα Νο 22 (XXXII) για την μεταχείριση των αιτούντων άσυλο σε περιπτώσεις μαζικής άφιξης, στο Πόρισμα Νο 7 (XXVIII), παράγραφο (ε) που αφορά το ζήτημα κράτησης των υπό απέλαση νόμιμα διαμενόντων σε μια χώρα προσφύγων και στο Πόρισμα Νο 8 (XXVIII), παράγραφο (ε), που αφορά στον καθορισμό του καθεστώτος του πρόσφυγα.

Υπογραμμίζοντας ότι ο όρος «πρόσφυγας» στο παρόν Πόρισμα έχει την ίδια έννοια που έχει ο όρος στη Σύμβαση του 1951 και στο Πρωτόκολλο του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων και χωρίς να διευρύνεται ο ορισμός όπως εφαρμόζεται σε ορισμένες περιοχές.

α) *Υπογράμμισε* με έντονη ανησυχία ότι σημαντικός αριθμός προσφύγων και αιτούντων άσυλο σε διάφορες περιοχές της υφηλίου υπόκεινται στο μέτρο της κράτησης ή άλλα παρόμοια περιοριστικά της προσωπικής ελευθερίας μέτρα, λόγω της παράνομης εισόδου τους ή παρουσίας τους κατά την αναζήτηση ασύλου, ενώ εκκρεμεί απόφαση για ρύθμιση του καθεστώτος τους.

β) *Εξέφρασε* την άποψη ότι η κράτηση των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο πρέπει κατ' αρχάς να αποφεύγεται λόγω των δυσχερειών που προκαλεί. Αν είναι αναγκαίο, η κράτηση πρέπει να επιβάλλεται μόνο για τους λόγους που προβλέπονται στη νομοθεσία για την προστασία της εθνικής ασφάλειας ή της δημόσιας τάξης ή για την επαλήθευση της ταυτότητας, για τον καθορισμό των στοιχείων στα οποία βασίζεται ο ισχυρισμός για το καθεστώς του πρόσφυγα ή το άσυλο, για τον χειρισμό περιπτώσεων κατά τις οποίες οι πρόσφυγες ή οι αιτούντες άσυλο κατέστρεψαν τα ταξιδιωτικά έγγραφα και/ή τα δελτία ταυτότητας ή χρησιμοποίησαν πλαστά έγγραφα για να παραπλανήσουν τις Αρχές του κράτους όπου σκοπεύουν να αναζητήσουν άσυλο.

γ) *Αναγνώρισε* τη σημασία δίκαιων και αποτελεσματικών διαδικασιών για τον καθορισμό του καθεστώτος του πρόσφυγα ή για τη χορήγηση ασύλου προστατεύοντας τους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο από μη δικαιολογημένα και εξαιρετικά παρατεταμένα περίοδο κράτησης.

δ) *Υπογράμμισε* την αναγκαιότητα διαχωρισμού στην εθνική νομοθεσία και/ή στη διοικητική πρακτική προσφύγων και αιτούντων άσυλο από τους υπόλοιπους αλλοδαπούς.

ε) *Συνέστησε* όπως τα μέτρα κράτησης που λαμβάνονται σε βάρος των προσφύγων και αιτούντων άσυλο υπόκεινται σε δικαστική ή διοικητική αναθεώρηση.

στ) *Τόνισε* ότι οι συνθήκες κράτησης των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο πρέπει να είναι ανθρώπινες. Ειδικότερα, όταν αυτό είναι δυνατό, οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο πρέπει να κρατούνται σε χώρους ξεχωριστούς από αυτούς όπου κρατούνται πρόσωπα κατηγορούμενα για αδικήματα κοινού ποινικού δικαίου. Επίσης, δεν πρέπει να κρατούνται σε περιοχές όπου απειλείται η σωματική τους ακεραιότητα.

ζ) *Συνέστησε* όπως οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο οι οποίοι κρατούνται έχουν τη δυνατότητα επικοινωνίας με το Γραφείο της UNHCR ή, ελλείψει αυτού του Γραφείου, με τις υπάρχουσες εθνικές υπηρεσίες παροχής βοήθειας στους πρόσφυγες.

η) *Επιβεβαίωσε* ότι οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο έχουν υποχρεώσεις έναντι της χώρας στην οποία βρίσκονται, υποχρεώσεις που απαιτούν ειδικότερα να συμμορφώνονται με τους νόμους και κανονισμούς της χώρας αυτής, καθώς και με τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διατήρηση της δημόσιας τάξης.

θ) *Επιβεβαίωσε* τη θεμελιώδη σημασία σεβασμού της αρχής της μη επαναπροώθησης και σε αυτό το πλαίσιο αναφέρθηκε στο σχετικό Πόρισμα Νο. 6 ((XXVIII)).

*Μετάφραση και επιμέλεια: Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Αθήνα.